



> Retouradres Postbus 2518 6401 DA Heerlen

AANTEKENEN

De heer W.J. Jongejan
Bekenlaan 100
3448 XE WOERDEN

Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht
Postbus 2518
6401 DA Heerlen
T 088 120 50 00
F 088 120 50 01
www.igi.nl

Inlichtingen bij

Meldpunt IGJ
T +31 (0)88 120 50 00
E meldpunt@igi.nl

Ons kenmerk

IT2011784/2018-2167672

Bijlagen

-

Uw brief

23-4-2018
met aanvulling 5-6-2018

Datum 3 september 2018

Onderwerp Besluit over uw verzoek om handhavend op te treden

Geachte heer Jongejan,

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) ziet namens de overheid toe op de naleving van wet- en regelgeving op het gebied van de gezondheidszorg.

Bij brief van 23 april 2018 heeft u de inspectie gevraagd om handhavend op te treden tegen een aantal apotheken.

Omdat dit betreffende verzoek voor de inspectie niet voldoende informatie bevatte om een besluit te kunnen nemen, heb ik u op 8 mei 2018 per brief verzocht om uw verzoek aan te vullen. In reactie hierop, heeft u op 5 juni 2018 uw verzoek schriftelijk nader toegelicht.

Uw verzoek

In uw verzoek noemt u meerdere apotheken, namelijk apotheek Iepenhoff te Woerden (voorheen apotheek Molenvliet), de apotheek van het Zuwe Hofpoortziekenhuis (niet meer bestaand), de apotheek van het St. Antoniusziekenhuis te Nieuwegein, apotheek Pendrecht te Rotterdam, de Van Gogh apotheek in Haarlem en een vijftal apotheken in Ede, namelijk de Acacia apotheek, de Edesche apotheek, de apotheek Rietkampen, de apotheek Veldhuizen en de apotheek Weideman.

Volgens u gaan de voornoemde apotheken onzorgvuldig om met het vragen en/of registreren van toestemming voor uitwisseling van gegevens via het Landelijk Schakelpunt (LSP) van de Vereniging van zorgaanbieders voor zorgcommunicatie (VZVZ). Daarbij geeft u aan dat hun werkwijze bij toestemmingsregistratie voor de uitwisseling van uw medicatiegegevens via het LSP naar uw mening in strijd is met de Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg (Wabvpz) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

U verzoekt de inspectie dan ook om maatregelen te nemen tegen de apotheken, die ertoe moeten leiden dat:

- aanmelding voor het LSP alleen kan op grond van rechtsgeldige toestemming;
- aanmelding zodanig gearchiveerd wordt dat verificatie mogelijk is;
- de betrokken patiënt van aanmelding een verplichte notificatie krijgt.



Ons kenmerk
IT2011784/2018-2167672

De inspectie is de in de Wabvpz aangewezen toezichthouder, maar houdt geen toezicht op de naleving van de AVG. Hiervoor is de bevoegde autoriteit de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Om die reden heb ik u op 6 augustus 2018 laten weten dat ik uw handhavingsverzoek heb doorgestuurd naar de AP, voor zover uw verzoek de (Wpb/) AVG betreft.

Voor wat betreft de door u gestelde overtredingen bij de genoemde apotheken van de Wabvpz, stel ik vast dat u niet bij alle gestelde overtredingen als belanghebbende bij de aanvraag kan worden beschouwd.

Gelet op vaste jurisprudentie, kan een natuurlijk persoon slechts als belanghebbende in de zin van artikel 1:2, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) worden aangemerkt indien hij een voldoende objectief en actueel, eigen en persoonlijk belang heeft dat hem in voldoende mate onderscheidt van anderen en dat rechtstreeks wordt geraakt door het bestreden besluit.

In uw brief van 5 juni 2018 geeft u aan dat uw verzoek zich onder meer richt op twee apotheken die volgens u ten onrechte uw toestemming hebben geregistreerd voor elektronische informatie-uitwisseling via het LSP. Apotheek Iepenhof te Woerden (was: Apotheek Molenvliet tot 1 februari 2016) deed dit op 25 augustus 2016 en de apotheek van het St. Antonius Ziekenhuis op 7 juli 2017. Daarnaast heeft uw verzoek betrekking op een apotheek die volgens u onterecht de toestemming heeft geregistreerd van uw echtgenote. Tenslotte noemt u enkele apotheken die naar uw oordeel eveneens onzorgvuldig omgaan met toestemmingsregistraties, maar die zelf niet uw persoonsgegevens hebben verwerkt. Ter informatie heeft u als bijlage onder andere inzageoverzichten meegestuurd afkomstig van de website die de VZVZ daartoe beschikbaar stelt.

Zoals gesteld dient uw belang persoonlijk te zijn, hetgeen ook betekent dat u met uw handhavingsverzoek niet kunt opkomen voor het belang van anderen. Zodoende merkt de inspectie enkel het onderdeel van uw handhavingsverzoek aan als aanvraag in de zin van artikel 1:3, derde lid van de Awb, voor zover het ziet op de twee apotheken (Apotheek Iepenhof en de apotheek van het St. Antonius Ziekenhuis) die uw (al dan niet gegeven) toestemming daadwerkelijk hebben geregistreerd. Daar waar het verzoek zich richt tegen het handelen van de apotheken die geen persoonsgegevens van u hebben verwerkt, heeft u geen eigen belang. De inspectie heeft naar deze apotheken geen nader onderzoek ingesteld.

De inspectie maakt uit uw verzoek om handhaving op, dat de apotheken volgens u in strijd hebben gehandeld met hetgeen is bepaald in artikel 15a, eerste lid van de Wabvpz. Op grond van dit artikel stelt de zorgaanbieder gegevens van de patiënt slechts beschikbaar via een elektronisch uitwisselingssysteem, voor zover de zorgaanbieder heeft vastgesteld dat de cliënt daartoe uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven.

Bevindingen naar aanleiding van het onderzoek

De inspectie heeft onderzoek gedaan bij Apotheek Iepenhof te Woerden en bij de apotheek van het St. Antonius Ziekenhuis in Nieuwegein om te bepalen of deze zorgaanbieders in strijd met het bepaalde in artikel 15a Wabvpz hebben gehandeld.



Ons kenmerk
IT2011784/2018-2167672

Op basis van het onderzoek dat ik naar de door u veronderstelde overtreding heb gedaan, ben ik van oordeel dat geen sprake is van een overtreding van de Wabvpz.

Allereerst merk ik op dat, ten tijde van de registratie bij apotheek Iepenhof in augustus 2016, de Wabvpz nog niet van toepassing was. Deze is pas ingegaan in juli 2017. De Wabvpz was wel van toepassing op 7 juli 2017, de dag waarop volgens uw gegevens een toestemming zou zijn geregistreerd in de apotheek van het St. Antonius Ziekenhuis.

Bij een eerder onderzoek van het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP)¹ naar de werkwijze van de VZVZ heeft het CBP als uitgangspunt gehanteerd dat mondelinge toestemming voldoende was aangetoond indien deze voorzien van een datum is vastgelegd in het informatiesysteem van de apotheek. Beide apotheken hanteren deze handelswijze.

Apotheek Iepenhof en de poliklinische apotheek van het St. Antonius Ziekenhuis accepteren zowel schriftelijke als mondelinge toestemming van patiënten voor uitwisseling via het LSP. Beide apotheken houden een registratie bij van de toestemming in het apotheekinformatiesysteem (AIS). Hierbij maakt de apotheek per patiënt per toestemmingsvraag (bijvoorbeeld een aan de balie gevraagde toestemming) een aantekening in het AIS. Hierbij geeft de apotheek aan of het mondelinge of schriftelijke toestemming betreft en of de patiënt wel of niet akkoord ging met de toestemmingsvraag. Het AIS legt ook de datum en initialen van de medewerker vast.

De Wabvpz stelt geen vormvoorschriften voor de wijze van vragen van toestemming. Artikel 15a van de Wabvpz geeft alleen aan *dat* toestemming moet worden gevraagd alvorens de gegevens van de patiënt beschikbaar worden gesteld aan anderen via een systeem voor elektronische gegevensuitwisseling. Dit betekent dat de procedure die de apotheken volgen, waarbij gegevens uitgewisseld kunnen worden op basis van mondelinge toestemming, niet in strijd is met de wet. Hoewel mondelinge toestemming achteraf moeilijker te verifiëren is dan schriftelijke toestemming, laat dit onverlet dat geen sprake is van een overtreding.

In uw verzoek vraagt u verder om een verplichte notificatie van de betrokken patiënt bij registratie. Uit de Wabvpz valt echter niet af te leiden dat een notificatie aan de patiënt volgend op registratie verplicht zou zijn.²

Aangezien de inspectie met het oog op artikel 15a van de Wabvpz geen overtreding heeft kunnen vaststellen, bestaat er geen reden tot handhaving.

¹ College Bescherming Persoonsgegevens. *Onderzoek naar de toestemming voor de uitwisseling van medische persoonsgegevens via het Landelijk Schakelpunt*. z2012-779, 1 september 2014.

² De website 'Volg je zorg' biedt overigens wel de mogelijkheid om via e-mail op de hoogte te worden gesteld in geval van aanmelding bij het LSP door een zorgaanbieder.

**Besluit**

Het verzoek om handhavend optreden ten aanzien van de Apotheek Iepenhof te Woerden en de apotheek van het St. Antonius Ziekenhuis in Nieuwegein vanwege de vermeende overtreding van artikel 15a Wabvpz wijs ik af.

Ons kenmerk
IT2011784/2018-2167672

Vragen?

De inspectie verwacht u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het Meldpunt van de inspectie via telefoonnummer 088-120 5000 (maandag tot en met vrijdag van 9.00 – 17.00 uur) of uw vraag per e-mail stellen aan: meldpunt@igj.nl onder vermelding van het meldingsnummer. Dit nummer vindt u bovenaan de brief.

Met vriendelijke groet,



drs. K. Louwes,
Hoofdinspecteur